สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
อักษรย่อและสัญลักษณ์	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ตรวจเอกสาร	5
2.1 ตัวอ่อนและการพัฒนาของตัวอ่อน	5
2.2 การผลิตตัวอ่อน	7
2.3 การคัดเพศตัวอ่อน	9
2.3.1 การคัดเพศตัวอ่อนโดยโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจน	9
2.3.2 การคัดเพศตัวอ่อนโดยเทคนิคปฏิกิริยาลูกโซ่โพลีเมอเรส (PCR)	18
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	21
3.1 อุปกรณ์การทดลอง	21
3.2 วิธีการเตรียมแอนติเจน	25
3.3 การผลิตโมโนโคลนอแอนติบอดีต่อต่านเอชวายแอนติเจน	28
3.4 การกระตุ้นให้ตกไข่มากกว่าหนึ่งใบ (Superovulation)	35
3.5 การเก็บตัวอ่อนและ การหาตัวอ่อน (Flushing Embryo and Collect Embryo)	37
3.6 การตรวจสอบเพศด้วยโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจน	39
3.7 การผ่าแบ่งตัวอ่อน (Embryo biopsy)	41

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3.8 การตรวจสอบเพศด้วยวิธี PCR	42
บทที่ 4 ผลการทดลอง	44
4.1 ผลการกระตุ้นภูมิคุ้มกันต่อเอชวายแอนติเจน	44
4.2 ผลการผลิตเซลล์ลูกผสม	45
4.3 การจำแนกชนิดของแอนติบอดี	48
4.4 ปริมาณแอนติบอดีจากการทำโมโนโคลนอลแอนติบอดีให้บริสุทธิ์	49
4.5 การเก็บตัวอ่อนจากการกระตุ้นเพิ่มการตกไข่	49
4.6 ผลการคัดเพศตัวอ่อนด้วยโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจน	51
4.7 ผลการคัดเพศตัวอ่อนด้วยวิธี PCR	54
บทที่ 5 วิจารณ์ผล และสรุปผลการทดลอง	55
5.1 วิจารณ์ผลการทดลอง	55
5.2 สรุปผลการทดลอง	62
5.3 ข้อเสนอแนะ	63
เอกสารอ้างอิง	65
ภาคผนวก ก.	71
ภาคผนวก ข.	77
ประวัติผู้เขียน	83

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2-1. แสดงผลการใช้ฮอร์โมนในการกระตุ้นเพิ่มการตกไข่ต่อจำนวนไข่ที่ตกและตัวอ่อนที่ได้	9
2-2. แสดงการตรวจพบเอช-วายแอนติเจนในระยะต่างๆ ของตัวอ่อน	17
2-3. แสดง Primer ที่ใช้ในการตรวจสอบเพศของโค	20
3-1. โปรแกรมการเหนี่ยวนำการเป็นสัดและกระตุ้นการตกไข่หลายใบ	36
4-1. แสดงค่าความการดูดกลืนแสงที่ 492 นาโนเมตรของอาหารเลี้ยงเซลล์ในหลุมที่เกิดโคลน	45
4-2. ค่าการดูดกลืนแสงที่ 492 นาโนเมตรของอาหารเลี้ยงเซลล์ในหลุมที่เกิดโคลนหลังจากการแยกโคลนเดี่ยว (limiting dilution)	46
4-3. แสดงค่า OD อิมมูโนโกลบูลินของโคลนโมโนโคลนอลแอนติบอดี	48
4-4. แสดงปริมาณแอนติบอดีที่โมโนโคลนอลผลิตได้	49
4-5. ผลการตรวจรังไข่และจำนวนตัวอ่อนในการเก็บตัวอย่างครั้งที่1 และ 2	50
4-6. ผลการตรวจรังไข่และจำนวนตัวอ่อนในการเก็บตัวอย่างครั้งที่ 3	51
4-7. ผลการตรวจรังไข่และจำนวนตัวอ่อนในการเก็บตัวอย่างครั้งที่ 4	51
4-8. แสดงผลการคัดเพศตัวอ่อนโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจน	52
4-9. แสดงผลการคัดเพศตัวอ่อนโคด้วยเทคนิค PCR.	54

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1. แสดงปริมาณน้ำนมและผลิตภัณฑ์นมที่ผลิตได้ภายในประเทศและนำเข้า	2
1-2.แสดงปริมาณ Cheese และ Whey Condensed ที่ผลิตได้ภายในประเทศและนำเข้า	2
2-1. แสดงการตัวอ่อนระยะบลาสโตซิส	5
2-2. แสดงตัวอ่อนโคที่ระยะต่างๆ	6
2-3. แสดงการตอบสนองของระบบภูมิคุ้มกันร่างกาย	11
2-4. ขั้นตอนการผลิตโมโนโคลนอลแอนติบอดี	13
3-1. แสดงวิธีโฮโมจีไนซ์เพื่อเตรียมแอนติเจนในการกระตุ้น	26
3-2. แสดงขั้นตอนการวัดระดับแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจนด้วยวิธี Indirect ELISA	27
3-3. ขั้นตอนการเชื่อมเซลล์ในการผลิตไฮบริโดมาต่อเอชวายแอนติเจน	30
3-4. ขั้นตอนการแยกโคลนเดี่ยวโดยวิธี Limiting Dilution	32
3-5. การแยกแอนติบอดีออกจากน้ำเลี้ยงเซลล์	35
3-6. แสดงขั้นตอนการชะล้างตัวอ่อน	38
3-7. แสดงตัวอ่อนมีตรวจพบภายในห้องปฏิบัติการ	39
3-8. แสดงขั้นตอนการตรวจสอบเพศด้วยโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจน	40
3-9. แสดงตัวอ่อนที่ถูกตัดไปคัดเพศ	42
4-1. ผลการฉีดกระตุ้นภูมิคุ้มกันต่อเอชวายแอนติเจนในหนูขาวตัวเล็กสายพันธุ์ Balb/c	44
4-2. กราฟแสดงจำนวนโคลนที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมรวมเซลล์ม้ามและเซลล์ไมอิโลมา	47
4-3. กราฟแสดงจำนวนโคลนที่ผลิตแอนติบอดีต่อเอชวายแอนติเจนจากทั้งหมด 18 โคลน	47
4-4. กราฟแสดงปริมาณอิมมูโนโกลบูลินของโคลนโมโนโคลนอลแอนติบอดี	48
4-5. แสดงผลการคัดเพศด้วยโมโนโคลนอลแอนติบอดีต่อเอชวาย	53
4-6. แสดงผลการคัดเพศด้วยเทคนิค PCR	54
ภาคผนวก ข	
ภาพที่ 1. แสดงขั้นตอนการตรวจสภาพรังไข่ของแม่โคตัวให้	78
ภาพที่ 2. การล้างทำความสะอาดบริเวณช่องคลอด	78

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 3. ขั้นตอนการใส่ CIDR เข้าสู่กระบอกเพื่อนำใส่บริเวณช่องคลอด	78
ภาพที่ 4. ขั้นตอนการใส่ CIDR เข้าสู่กระบอกเพื่อนำใส่บริเวณช่องคลอด	79
ภาพที่ 5. ลักษณะที่สมบูรณ์ของชุด CIDR ที่พร้อมสำหรับใส่ให้กับแม่โค	79
ภาพที่ 6. การใส่ CIDR ให้แม่โคบริเวณช่องคลอด	79
ภาพที่ 7. แสดงสาย CIDR ที่พ้นออกมาจากช่องคลอดหลังการใส่	80
ภาพที่ 8. วันในที่ชะล้างตัวอ่อนจะทำการล้วงตรวจนับจำนวนคอร์ปัสลูเทียม	80
ภาพที่ 9. การเตรียมทางยางโฟเลย์สำหรับการชะล้างตัวอ่อน	80
ภาพที่ 10. การล้างท่อยางโฟเลย์ด้วยน้ำยาชะล้างตัวอ่อน	81
ภาพที่ 11. การใส่ท่อยางโฟเลย์เข้าสู่ปีกมดลูกที่ละข้าง	81
ภาพที่ 12. การต่อท่อยางโฟเลย์เข้าท่อยางเดินน้ำยาชะล้างตัวอ่อน	81
ภาพที่ 13. การควบคุมท่อยางเดินน้ำยาชะล้างตัวอ่อนด้วยที่เปิด-ปิด	82
ภาพที่ 14. กล้องสเตอร์ริโอที่ใช้ในการหาตัวอ่อน	82
ภาพที่ 15. เครื่องแช่แข็งตัวอ่อน	82

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อักษรย่อและสัญลักษณ์

H-Y antigen	Histocompatibility-Y antigen
ELSA	Enzyme-Linked Immunosorbent Assay
FBS	Fetal bovine serum
HAT	Hypoxanthine Aminopetrin Thymidine
HRP	Horseradish peroxidase
HT	Hypoxanthine Thymidin
IMDM	Iscove's Modified Dulbecco's medium
I.U.	International unit
PCR	Polymerase Chain Reaction
PEG	Polyethylene glycol
IVM	*In vitro* maturation
IVF	*In vitro* fertilization
IVC	*In vitro* culture
GnRH	Gonodotrophin-releasing hormone
PMSG	Pregnant Mare Serum Gonadotropin
LH	Luteinizing hormone
CL	Corpus luteum
FSH	Follicle Stimulating Hormone
$PGF_{2\alpha}$	Prostaglandin $F_{2\alpha}$
rbST	recombinant bovine somatotropin
PBS	Phosphate buffer saline
DMSO	Dimethyl sulfoxide
CIDR®	ฮอร์โมน Progesterone (EAZI-BREED CIDR®)
FITC	Fluoresecein conjugated
IgG	Immunoglobulin G
IgM	Immunoglobulin M

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

อักษรย่อและสัญลักษณ์ (ต่อ)

dNTPs	deoxynucleotide triphosphate
MAb	Monoclonal Antibody
HGPRT	Hypoxanthine-Guanine Phosphoribosyl Transferase
TK	Thymidine Kinase
CMI	Cell mediated immunity
HMI	Humoral immunity

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved